

OMKRING ET HUS

Historien om Bredgade 16 i Roskilde

og

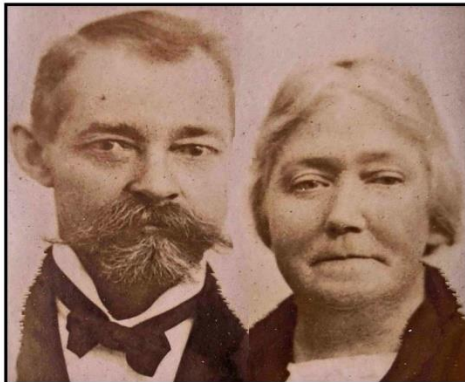
Familien Salomonsen

Sara Lone Cecillie Mørch

FAMILIEN SALOMONSEN

Jacob Peter Salomonsen
15/4-1869 - 28/2-1928

Johanne Møller Salomonsen, født Jensen
9/10-1868 - 5/1-1949

Jensine Marie Salomonsen
23/6-1901 - 12/9-1981

Bredgade 16, Roskilde
1927 - 1989

Ingeborg Ragna Salomonsen
3/10-1909 - 16/8-1988

Eva Birgitte Petrea Valborg Salomonsen
14/10-1904 - 18/8-1979

Lilly Alvilda Elida Salomonsen
19/3-1906 - 18/8-1989

Leo Bruno Salomonsen
17/4-1907 - 29/7-1952

OMKRING ET HUS

Indledning

Huset, som denne lille slægtshistorie skal handle om, er huset Bredgade 16, i Roskilde.

Og de personer, der skal være rundt omkring det, er familien Salomonsen.

Fortællingen vil komme til at bestå af både faktuelle oplysninger fra kirkebøger, folketællinger; der er gode og interessante oplysninger fra "Roskildes Historie" (roskildehistorie.dk); lidt fotos og nogle af mine egne erindringer om både familie og hus. For husets vedkommende er der forskellige tegninger i forbindelse med byggesager; disse samt diverse dokumenter har jeg fået fra Roskilde Kommune. Byggesagerne begynder allerede inden oldefar Jacob Peter køber ejendommen i 1927; de må med, da det er væsentlige ændringer. Billedet til højre viser Bredgade 16 sådan som forhuset nogenlunde så ud i 1890.

Fortællingen begynder med oldefar Jacob Peter Salomonsen og oldemor Johanne Salomonsen, født Møller Jensen. Den går videre til deres 5 børn, og igen, ganske kortfattet, videre til deres børnebørn.

Historien slutter i 1989; moster Lilly, som er den tilbageblevne beboer i huset, dør i august 1989. Det bliver solgt af arvingerne, hvoraf jeg var én af dem, allerede i december 1989 til Gas- og Vandmester Olaf Nielsen fra Roskilde; han renoverer og moderniserer efter alle kunstens regler, så det lille, gamle byhus ikke er til at kende igen.

Men huset får et nyt liv, og det er vel i grunden slet ikke så galt!

Kulhuse, august 2016

Sara Lone Cecillie Mørch

Bredgade 16

Huset, som historien handler om, er Bredgade 16, matrikelnummer 192, Roskilde Bygrunde, Roskilde Købstad. Den første folketælling for Bredgade er fra 1787; der er optalt beboere i flere ejendomme, bl.a. Fattiggården i Brede Gaden, som lå lige over for det, som senere blev nr. 16. I Folketællingen fra 1787 bor der i Bredgade og Gullandsstræde en del husarer fra eskadronen, som var i Roskilde fra 1778 til 1842. Vi ved f.eks., at der hos madam Kornerup i Bredgade nr. 8 boede ikke mindre end 11 husarer, og ved folketællingen i 1801 bor der 2 husarfamilier dør om dør et sted i Bredgade, men det lader sig desværre ikke gøre at fastslå præcis hvor. Officererne var indkvarteret i små boliger; hvordan den indkvartering så ud, er ikke godt at vide, her må fantasien råde.

I "Roskildes historie" kan man læse lidt forskelligt om Bredgade og de omkringliggende gader, som var Roskildes fattigkvarter. Bredgade hed oprindeligt Kongens Gade, og er vist på et kort over Roskilde fra 1677 med dette navn. Under sin tid som lensmand i Roskilde (1557-61) skænkede lensmanden Herluf Trolle en sum penge til byens fattige, som blev brugt til at opføre 20 små boliger, de blev kaldt "Salig Herluf Trolles Boder".

At boderne ligger i Bredgade, fremgår af folketællingen 1753, hvor de fattige også blev talt op som en erhvervsgruppe for sig. Ved Folketællingen i 1787 boede der 24 personer i Fattiggården. Der var Fattiggård frem til ca. 1939; herefter blev den omdannet til Bredgades Børnehave.

Det første skøde, jeg vil beskæftige mig med, er indskrevet den 11. oktober 1838. Her sælger Borgerrepræsentant F Geistrup en 6 fags ejendom til Skrædermester HP Kappel for 1000 daler. Ejendommen er beliggende på Bredgades nordre side, i lejeboligernes vestre ende. Der er 2 lejeboliger i ejendommen med hver sin kakkelovn.

Skødets punkt 7 omtaler en væsentlig ting, som går igen senere: Vandet som løber fra lejeboligerne i rendestenen hen vesten om den solgte ejendom vedbliver at have sit udløb der.

Atter et skøde: Skøde af 19. februar 1852; Skrædermester Hans Peter Cappel sælger til Vævermester Niels Jensen Matr. No. 76, 77 ab2 for 2600 Rigsdaler: Bygninger, Grund, Muur- og Nagelfast heriblandt 5 kakkelovne.

Bygningerne er ikke omtalt særskilt, men de må have været der, siden der var 5 kakkelovne.

Og så: At ifølge Købekontrakt tinglæst den 11 oktober 1838 har en naboejendom ret til at lade vandet som løber vest for denne Ejendom, have frit Udløb gennem den ved nærværende Skøde overdragne Ejendom, og at Sælgeren ikke paatager sig noget Ansvar forsaavidt det skulde vise sig, at Ejeren af en Naboejendom skulle have vundet Hævd paa at lade Spildevand løbe gennem et vandrør, der gaar over et hjørne af den solgte ejendoms grund (gennem Sidehuset)

I 1879 er der et skøde dateret 10. Juli som giver en beskrivelse af, at der bliver frasolgt en parcel ud mod Bredgade fra "Gamle Jagtgaard" i Skomagergade (også kendt som Gl.Postgaard) På matrikelkortet kan man se, at der har været et åbent område frem mod bygningerne i Skomagergade.

Denne parcel bliver til nyt Matr. nr. 191 – og dermed ny nabo til Bredgade 16 (som i det tidligere skøde er nævnt som matr. nr. 76 og 77 ab2 – nu med nyt matr. nr. 192)

Det er en noget større grund end matr. nr. 192, som udgør Hartkorn 1 Album som er lig med 268 m², altså ikke nogen voldsom stor grund.

Kilde: Geodatastyrelsen 1879/80

Matrikel nr. 191 bliver med stor sandsynlighed solgt ubebygget, men der bygges hurtigt en ejendom, der ligesom matr. nr. 192 fungerer som en udlejningsejendom.

Matrikel nr. 192 – Bredgade 16 - har skiftet ejer inden folketællingen fra 1880 - Ejeren er ikke længere Vævemester Niels Jensen, men Uhrmager Frandsen, og der er beboere i både forhus, sidehus og baghus; der bor 3 personer i stueetagen, 6 på første sal, 5 i sidehuset og 5 i baghuset.

Folketællingen fra 1890 viser, at der i forhuset bor 2 familier; 2 personer i stueetagen og 10 (!) på første sal. I sidehuset bor der 1 person og i baghuset

2 personer. Lidt færre end i 1880, men der må alligevel have været trængsel, i hvert fald set med vore moderne øjne.

I 1890 og 1901 er det Detailhandler Larsen, der ejer ejendommen; ved Folketællingen i februar 1901 bor der i alt 25 personer: I stueetagen 3 personer, på første sal 10, i sidehuset 5 og i baghuset 7 = i alt 25 personer, det er da noget!

I juni 1912 er der et skøde til Fru Anna Henriette Wivel Christensen; det er i hendes tid, den første store ombygning finder sted. I 1912 søger hun om tilladelse til at rive ned og bygge om; der skal af hygiejniske grunde indrettes en lille lejlighed i baghuset, og der skal ikke længere være beboelse i bygningens østlige del, da hun anser den for at være for fugtig til beboelse.

Hendes ansøgning af den 19/8-1912 til den ærede bygningskommission kan ses nedenfor, og på den følgende side også tegningerne for bygningsændringen.

Ansøgningen approberes af bygningsinspektøren - og der skal betales et gebyr på 3 Kr.

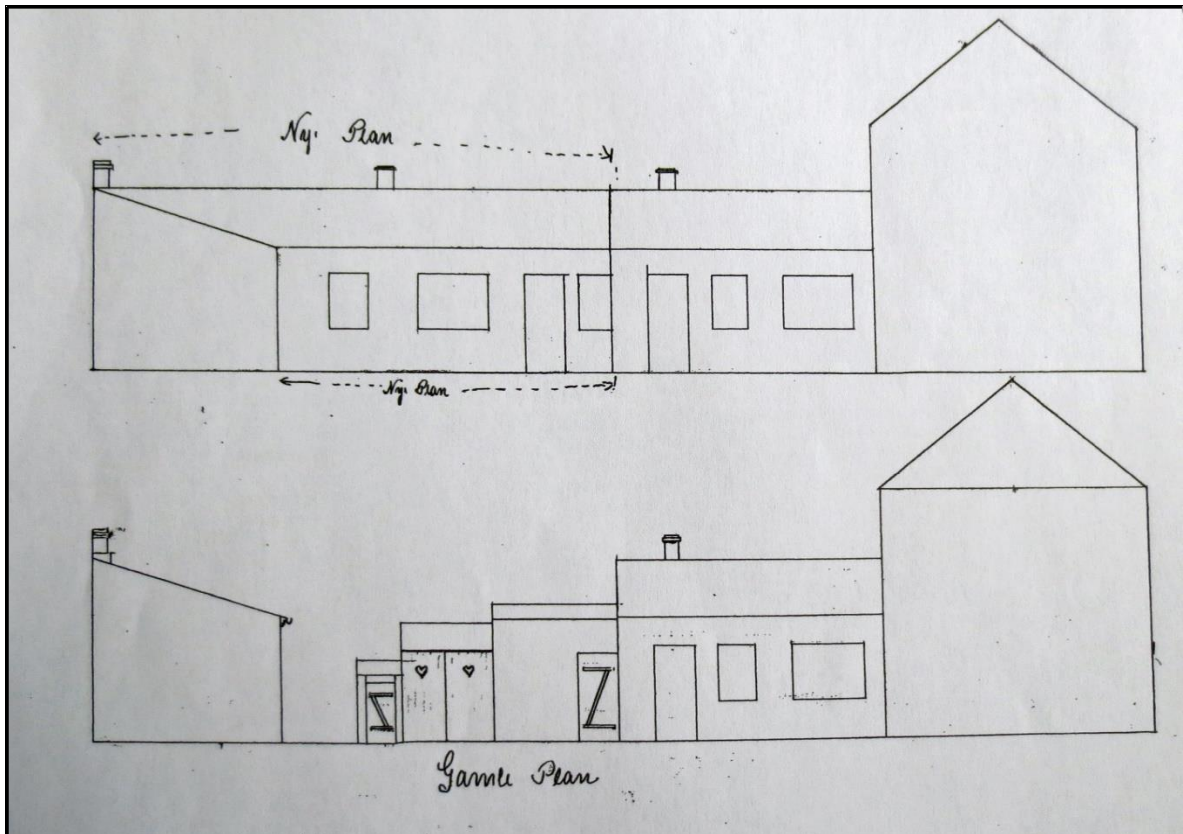
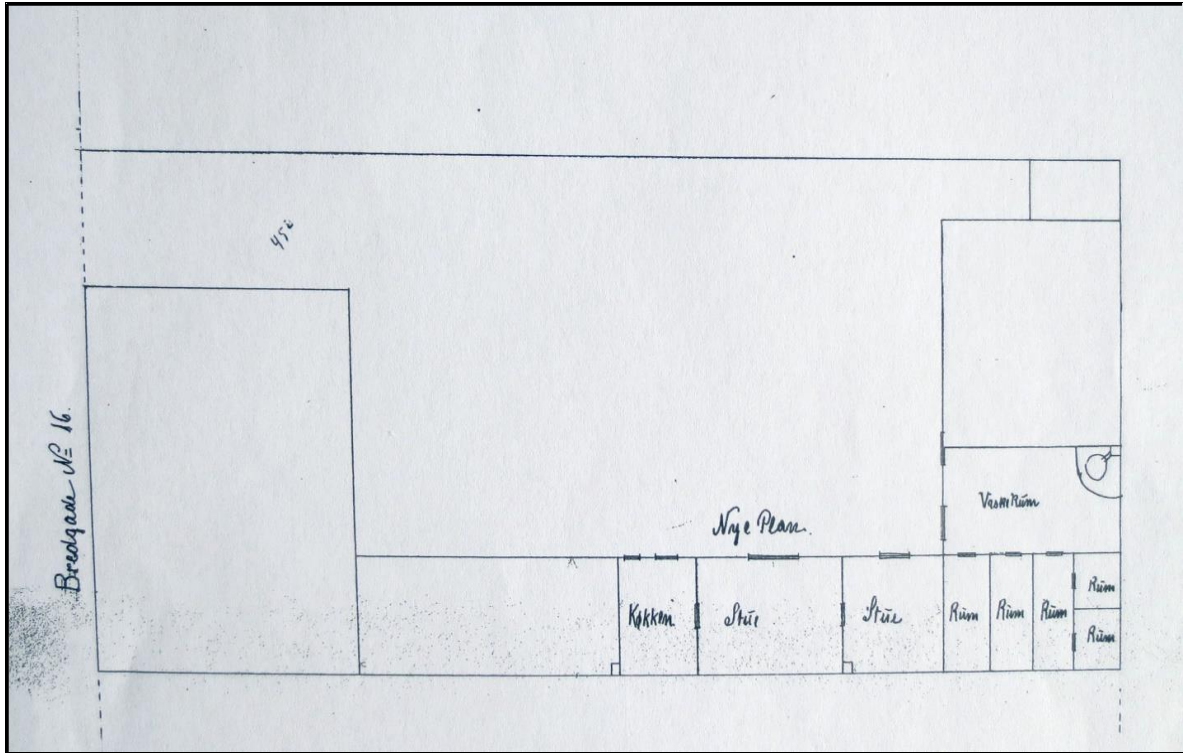
N° 59/1912-13

Undertegnede tillader sig herved at
ansøge den ærede Bygningskommis-
sion om Tilladelse til at foretage
Omforandring efter vedlagte Tegning
er i min Ejendom Bredgade 16.
Jeg tillader mig at oplyse at jeg
af hygiejniske Grunde ønsker at ind-
rette en lille Lejlighed med Køkken
i den nye tilbygning samt indret-
te Vaskerum og Brænderum i Bag-
bygningens nuværende østlige Lej-
lighed som jeg anser for meget
ringe til Beboelse da den er fugtig.
Forventende den ærede Bygningskommis-
sions snarlige Svar tegner jeg

Apprøvet
Roskilde d. 24/8 1912 med Aftale
F. Thomsen
Byggesk. H. Forsgren
Bygningsinspektør Ed Wivel

Roskilde
den 19/8 - 1912.

F. Thomsen
For.

Igen et skøde, arveudlæg, i 1926 til Tømrermester Anders Christensen. Og endelig skødet den 21. marts 1927 hvor Fru A. Christensen sælger Bredgade

16 til Tilskærer J.P. Salomonsen. Dette passer bare ikke helt med oplysningerne i selve skødet; ifølge disse er det Tømrermester Anders Christensen, der sælger, mens Fru A. Wivel Christensen står i Folketællingerne som ejer frem til 1925.

Handlen kan ses på nedenstående skøde. Interessant er især omtalen af de 5 lejemål; der er også den tidligere nævnte servitut fra den 11/10-1838 vedr. vandløbet fra naboejendommen; ligeledes nævnt er skødet af 10. juli 1879 om plankeværket ind mod Matr. 21 og 21b (nyt Matr. Nr.191).

Onsdagen, den 30 Marts 1927

Nr. 4590 - 26/27

Paategning paa panteobligation nr. 173-30-227- fra G. Winckelmann til Roskilde Domkirke for 6.000 kr.

Denne Panteobligation fornyes i henhold til Danske Lovs 5-14-4 i alle dens ord og Punkter.

Roskilde, den 25 Marts 1927: G.L. Winckelmann

Til Vitterlighed: Ellsen Olsen O. Jacobsen

Stempel 100 kr. 60 øre. S k ø d e: Undertegnede Tømrermester s. Christensen, Roskilde, sælger skøder og overdrager herved til Hr. Tilskærer J. P. Salomonsen, Roskilde den sig ifølge tinglæst Adkomst tilhørende Ejendom, matr. nr. 192 af Roskilde købstads Bygrunde der er skyldsæt for Hartkorn 1 Alb. Med paastaaende Bygninger tilligemed den deri værende grund mur og sømfast Tilbehør derunder Kakkelovne, Komfur og indmurede kedler, Elektricitets vand gas og Kloakledning de befalede Brandredskaber Hegn og Plantninger og Ejendommens øvrige rette Tilhørende.

Overdragelsen sker paa følgende Vilkaar som medundertegnede J. P. salomonsen ved min medunderskrift paa nærværende Skøde forpligter mig til at opfylde.

1.

Køberen overtager strax til ham solgte Ejendom der fremtidig henstaar for hans Regning og Risiko i enhver henseende og i Tilfælde af Ildsvaade er Køberen berettiget til at oppebære Bygningernes Brandforsikringssum til Anvendelse på anordningsbestemt maade dog uden Præjudice for Sælgeren eller panthaverne.

2.

Alle Ejendommen paahvilende Skatter og Afgifter Byrder og Ydelser til Stat, Kommune eller andre er er paaløbne fra og med den 1 januar d.A. og fremtidig paaløber udredes af køberen medens alt som er paaløbet indtil udgangen af aaret 1926 udredes af Sælgeren.

3.

Ejendommen overdrages til køberen med de samme rettigheder, Byrder og Forpligtelser hvormed den har tilhørt Sælgeren i hvilken henseende bemærkes, at køberen er bekendt med og maa respektere:

At ifølge Købekontrakt tinglæst den 11 oktober 1838 har en naboejendom ret til at lade vandet som løber vest for denne Ejendom, have frit Udløb gennem den ved nærværende Skøde overdragne Ejendom, at ifølge Skøde tinglæst den 10 juli 1879 skal hegnet mod matr. Nr. 191 fra Forhusets nordøstlige Hjørne bestaa af et 3 Alen højt Plankeværk, hvis vedligeholdelse paahviler Matr. Nr. 192, og at Sælgeren ikke paatager sig noget Ansvar forsaavidt det skulde vise sig, at Ejeren af en Naboejendom skulle have vundet Hævd paa at lade Spildevand løbe gennem et vandrør, der gaar over et hjørne af den solgte ejendoms grund (gennem Sidehuset), at sælgeren ej heller paatager sig noget ansvar forsaavidt det skulde vise sig at et vindu der findes anbragt i muren ind mod Købmand estermanns Have skulde kunne forlanges bortfjernet samt at køberen er bekendt med at hele Ejendommen er udlejet ved 5 lejemaal som køberen maa respektere. Lejen tilfalder køberen fra den 15 januar d.a. at regne.

4.

den betingede købesum udgør 15.000 kr. skriver femten Tusinde kroner som Køberen forpligter sig til at betale og berigtige saaledes:

- a. Køberen overtager som sin egen Gæld og forpligter sig til fra den 11 december 1926 at regne at forrente den Ejendomme med statutmæssige Ydelser og Forpligtelser paahvilende pantegæld til Østifternes kreditforening oprindelig: 6.000 kr der forrentes med over 4% om året. De paa Gælden statutmæssige gjorde afdrag og laanets Andel i kreditforeningens reserve og Administrationsfond tilfalder Køberen.
- b. Køberen udsteder til Sælgeren pantebrev for: 7.300 Kr.
- c. Køberen har allerede betalt kontant: 1.100 Kr.

5.

Alle Omkostningerne ved handelen og dens endelige Berigtigelse udredes af Køberen.

Da køberen har fyldestgjort Sælgeren for købesummen paa den foran fastsatte Maade skal den omhandlede Ejendom, Matr. Nr. 192 af Roskilde købstads Bygrunde herefter tilhøre køberen Tilskærer J. p. salomonsen som hans rette og lovlig erhvervede Ejendom.

Til bekræftelse med vore Underskrifter i Vidners Overværelse.

Roskilde, den 21 Marts 1927

Som Sælger: Anders Christensen.

Som Køber: Jac. P. salomonsen.

Til Vitterlighed: Staal.

J. Schmidt.

Det attesteres at der ikke paahviler den formeldte Ejendom restancer af Skatter til stat eller Kommune. Ejendommen er under Løbe nr. 25 I vurderet til Ejendomsskyld til et Beløb af 16.000 kr. - 6 alm. Vurdering.

Roskilde Kæmnerkontor, den 29 Marts 1927.

C. G. sørensen

Nr. 4592 - 26/27.

Stempel 14 kr. 60 øre Pantebrev:

Undertegnede Tilskærer J.p. salomonsen af Roskilde tilstaar herved at jeg ved Købet af den nedenfor pantsatte Ejendom er bleven skyldig til Hr. tømrermester A. Christensen, Roskilde, en sum stor 7.300 kr. skriver syv tusinde tre Hundrede kroner.

Denne min Gæld forbinder jeg herved til fra 21 Januar d.A. at regne til 1 december d.A. at forrente med 5½% p.a. af det til enhver Tid skyldige beløb.

Fra 1 december 1927 at regne forrente den til enhver tid skyldige sum med en rente lig med Nationalbankens Diskonto dog ikke over 5½% om Aaret.

Renten udredes med halvdelen i hver 11 juni og hver 11 december termin, første gang i 11 juni termin d.A. for den da forløbne Tid.

Jeg forpligter mig derhos til at udrede følgende Afdrag paa Gælden:

- a. I 11 juni termin 1927 og i 11 december termin 1927 udredes hver Gang et Afdrag stort 250 kr. skriver to hundrede og femti kroner.
- b. 1928 og 11 december termin 1928 udredes hver gang Afdrag 500 kr. skriver Fem Hundrede kroner.
- c. I hver efterfølgende 11 juni og 11 december termin indtil hele Gælden er betalt udredes et kontant afdrag af 250 kr. skriver tohundrede og femti kroner.
- d. Saafremt køberen maatte afhænde Ejendommen skal der senest 1 maaned efter Overdragelsen udredes et saa stort Afdrag at den skyldige resthovedstol nedbringes saaledes at der kun skyldes et Beløb 5.000 kr. skriver fem Tusinde kroner.

Iøvrigt er kapitalen fra Fordringshaverens Side uopsigelige fra Ejer til Ejer i 10 Aar fra 11 december termin 1926 at regne og kan altsaa af Fordringshaveren tidligst opsiges til udbetaling i 11 December termin 1936 men kapitalen kan af Fordringshaveren med ½ Aars Varsel opsiges til udbetaling i 11 december termin 1936 eller enhver efterfølgende 11 juni eller 1 december termin.

Køberen er berettiget til at udbetale Kapitalen eller dens rest med Renter til betalingsdagen uden foregaaende Opsigelse.

Saa vel renter som ptb. 36 fol. 39 Nr. 188 med oprykkende prioritet næsteften 6.600 Kr. der skyldes til Østifternes kreditforening med statutmæssige Ydelser og Forpligtelser og forrentes med over 4% om Aait i den mig ifølge tilhørende Ejendom, matr. Nr. 192 af Roskilde Købstads Bygrunde af Hartkorn 1 Alb. med de en for alle og alle for en.

Det bemærkes, at der paahviler Ejendommen med Servitutter om Vandafløb fra en naboejendom og om et Plankeværk og om dettes Højde og vedligeholdelse.

Medundertegnede der er i Ægteskab med J.p. salomonsen godkender og tiltræder herved Pantsætningen ifølge nærværende Pantebrev.

Til bekræftelse med vore Underskrifter i Vidners overværelse.

Roskilde, den 21 marts 1927

Jac. P. Salomonsen

Johanne Salomonsen

Til Vitterlighed: Staal.

J. Schmidt

Der bliver ikke ved med at bo lige så mange personer i ejendommen, som der gjorde i 1901. Ved Folketællingen i 1930 bor oldemor Johanne, som nu er enke, i stueetagen i forhuset sammen med døtrene Lilly, Marie og sønnen Bruno. På 1. sal bor der 4 personer, i sidehuset 2 og i baghuset 2 personer. Ved Folketællingen 1940 bor oldemor sammen med døtrene Lilly og Ragna i stueetagen, på 1. sal bor der en enlig dame, og i side- og baghus bor der hver 1 person.

I 1952 sker der en ny, væsentlig bygningsændring, idet "dassernes" tid nu er forbi. Jeg kan godt huske det; nøglen til dasset hang på venstre side af dørkarmen ved døren ud til gården, og det var ikke nogen fornøjelse at skulle derud; som barn skulle man helst blive fulgt. Nu mens jeg skriver om det, kan jeg se for mig, hvordan døren til køkkenet stod åben, så der kom lys ud, og der stod nogen inde i køkkenet og ventede på, at man kom tilbage. Tømningen blev foretaget af natmænd. Den nuværende Jernbanegade, senere Smedegade, hed tidligere Natmandsstrædet; en sti, der fører ned til de fattiges boder i Bredgade, hed Natmandsstien. Jeg har ikke noget billede af dasset i Bredgade 16; men på billedet af bagsiden af huset, hvor man kan se den fine have, der var dasset til højre op ad muren.

I 1954 ansøger Frk. Salomonsen lejelovsudvalget i Roskilde om tilladelse til at nedlægge den lejlighed i sidehuset, som bliver ledig ved Oven Grams fraflytning, og den bliver i stedet udlejet til ham som værksted. Oven Gram flytter ind i forhuset på 1. sal. Her boede han i vistnok 6 år sammen med sin søn. I 1963 sker der det, at sidehuset bliver udvidet med en 1. sal, hvorefter Lilly og Ragna "flytter hver for sig", i hver deres lejlighed; i stueetagen har man hele tiden kunnet gå ind i sidehuset; på 1. salen kan man nu gå videre fra forhuset ind i sidehuset, en væsentlig forøgelse af lejlighedens areal. De er nu de eneste beboere i Bredgade 16.

Journ. Nr. B: 302 — 19 52/53

Roskilde d. 27/10

1952

Undertegnede ansøger herved bygningskommissionen om tilladelse til at indrette 3 wc i ejendommen Bredgade nr. 16 matr. nr. 192 af Roskilde købstads bygrunde.

Der ansøges om tilladelse til at bibeholde højden 204 cm mellem gulv og loft i begge wc baghuset.

Der bor 4 familier i ejendommen.

Arbødigst

M. Florin

Til bygningskommissionen i Roskilde?

Henhører til Byggesag
Journ. Nr. B: 302 — 19 52/53
Se Byggetilladelsen.

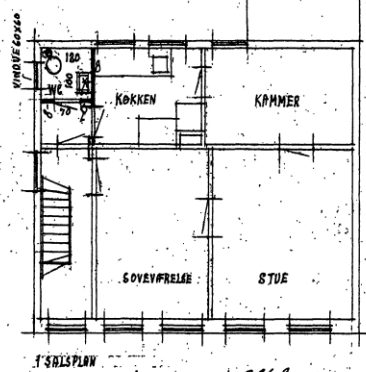
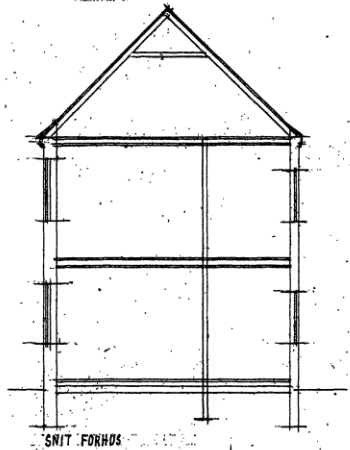
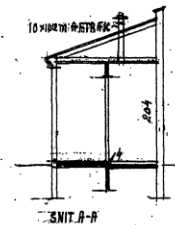
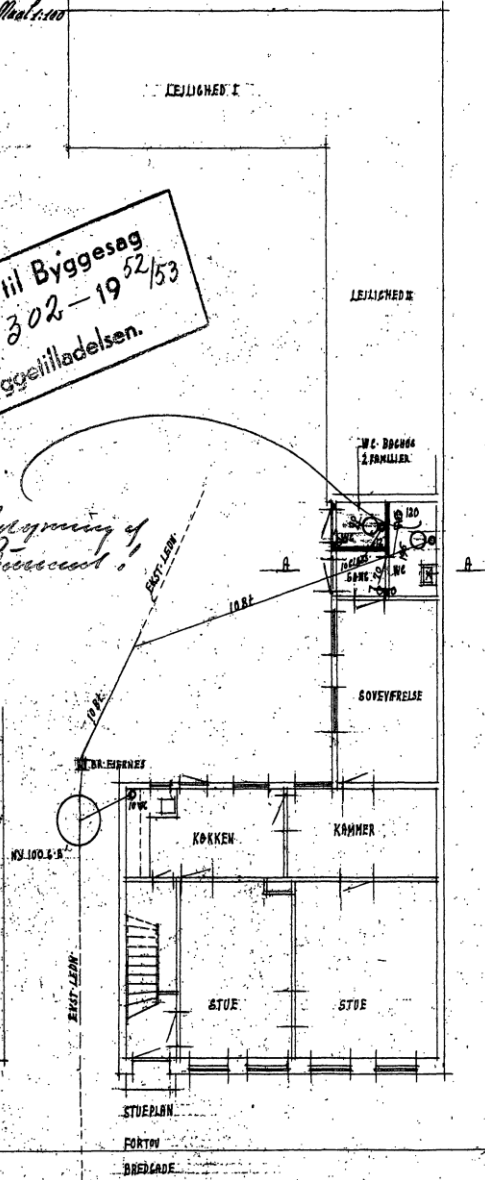
Frk. Lilly og Pagna Salomonsen
 Bredgade 16 Matr. Nr. 192 af Rørkilde Kjøbstads Bygrund
 Indtækt af W.B. Malt: 100

Journ. Nr. B: 302-19 52/53

Henhører til Byggesag
 Journ. Nr. B: 302-19 52/53
 Se Byggetilladelsen.

Restgennemgang af
 Byggesag

Køkkenet, udsynet har betingelse af
 at det anordnes af en i Rørkilde autoriseret
 Kjøkkens og udsynet under Køkkenets
 Støtteelementer.

Oktober 1952
 M. Floris
 Arkitekt Nr. 2416

Roskilde byråds lejelovsudvalg
Administrationsbygningen, rådhusgården
Telefon 3300

Journ.-nr. R. b. l. 85/1954.

192 b9
Roskilde, den 12. november 1954.

Bygningsinspektøren.

Lejelovsudvalget har under d.d. tilskrevet frkm. L. og R. Salomonsen, Bredgade 16, h e r således:

"Vedrørende Bredgade 16.

Ved skrivelse modtaget den 9'd.m. har De som ejere af ovennævnte ejendom ansøgt om tilladelse til at inddrage den ved Owen Gram's fraflytning ledige 1 værelses lejlighed i ejendommens sidehus.

Det fremgår af sagen, at den pågældende lejlighed er uegnet til beboelse, hvorfor De ønsker at udleje denne som malerværksted for Owen Gram.

I den anledning skal man herved meddele, at udvalget i sit møde den 10'd.m. har imødekommet Deres ansøgning. "Hvilket herved meddeles.

P. u. v.

U. b. Nielsen
Udv. sekr.

Asyl

Der sker også en anden bygningsændring, én af den slags som har en praktisk funktion, men som man måske i vores tid synes skulle have været udført anderledes. Der kommer nemlig nye vinduer i forhuset, både ud til gaden og til gården. Det, der kan siges om dem var, at sådan så nye vinduer ud på den tid - og de var tætte og lettere at pudse end de gamle med mange små ruder! Jeg kan ikke tidsfæste dem meget nøje. Kun kan man se Schmeltz plads i baggrunden, og den er fra 1959.

Begge billeder viser tydelig noget, som senere vil give anledning til strid, nemlig porten og den smalle strimmel inde i gården, som bliver brugt til P-plads for en lejer.

Desværre kan man ikke på disse billeder se, hvad resultatet er af det, der nu kommer til at ske i 1962-63; det er nemlig en større om- eller tilbygning, alt efter hvad man vil kalde det. Det er sidebygningen, der står for tur, idet der bliver bygget en etage ovenpå, og der bliver på begge etager lavet en døråbning mellem forhus og sidehus.

BYGGEANDRAGENDE TIL BYGNINGSINSPEKTØREN 148280

I ROSKILDE

Bygherre (navn, stilling): *frk. Lilly & Ragna Salomonsen*
 » (adresse): *Bredgade 16*
 Ejendommens beliggenhed, gade: *do*
 Matr. nr. *192* Ejerlav: *bygrædene*
 Grundens areal. *260* m²
 Tillægsareal m² ialt *260* m²
 Hidtil bebygget areal *122* m²
 Nybygn.-tilbygningens bebyggede areal m²
 Bebyggede areal ialt m²
 Nybygningens etageareal *17* m²
 Hittidige etageareal *54* m²
 Evt. nedrivning m²
 Samlet etageareal *193* m² Udnyttelsesgrad *9,72*

Byggeriets art:

Ved boligbebyggelse bedes endvidere oplyst følgende:

Antal lejligheder ialt	Heraf lejligheder med (pigeværelse/kammer regnes som værelse)					
	1 vær. med kog- inst. el. adg. til fæl. køk.	1 vær. og køk.	2 vær. og køk.	3 vær. og køk.	4 vær. og køk.	5 el. fl. vær. og køk.

*Byggearbejdet omfatter
ikke 500 kr.*

Byggeriets finansiering:

Byggeriet opføres (sæt x):

1. Uden offentlig støtte af nogen art ☒
2. Med statslån eller lån fra kommunen ☐
3. Med stats- (og kommune-) garanti for andre lån ☐
4. Med driftstilskud fra stat eller kommune (uden offentlig eller lanegaranti) ☐
5. Anden finansiering (arten angives):

Approberet
(se byggetilladelsen)
Bygningsinspektøren i
Roskilde

Anmelder:

Navn, stilling: *M. Floris arkitekt*

Bopæl: *algade 69* Telf.: *2466*

Dato: *1-8-1962* *M. Floris*
(underskrift)

NB. Hver byggesag skal bilægges mindst 2 sæt tegninger.

Stadsarkitekt Preben Neve, henvisninger til diverse paragraffer i bygningsreglementet, møde i fogedretten.

Men det ender alligevel med en eller anden form for afgørelse, da det lader til at malermesteren ikke har overholdt sin del af aftalen, nemlig at male ejendommen udvendigt. Om ovenstående brev er det sidste i sagen, ved jeg ikke. Det er i hvert fald det sidste tilsendt fra Roskilde Kommune til mig.

SELVKLÆBENDE SKILTE BOGSTAVER TAL TRANSFERS
OVEN GRAM
SKILTE & MALERMESTER
MARMORERING BYGNINGER DEKORATION SERIGRAFI

Roskilde d.2-12-1968.

BRINGES.

Hr.landsretssagfører C.J.Jenning,
Algade 5,
4000 Roskilde.

FOTOKOPI

C. J. JENNING
S. SKOVGAARD JENSEN
LANDSRETSAGFØRERE
ROSKILDE

Vedr:sagen frknr.L.& R.Salomonsen og malermester Oveh Gram Bredgade 16.

Efter at havde gennemlæst fotokopi af Hr.landsretssagfører B.Svarre Nielsens skrivelse til Dem af den 20 november 1968,må undertegnede oplyse at det ikke er nogen indkørsel til ejendommen og at der ikke har været nogen sådan,(medens jeg har boet her) men en parkeringsplads oprettet af mig med grundejerens samtykke iflg. aftale i 1961.

For dette kunne lade sig gøre måtte der fjernes bla. a.et træ,buske,jord,kantsten,(der løb paralelt midt mellem husene) gaml.port,(hvor kun halvdelen kunde åbnes,så den kunde man ikke køre ind af)samt etablering af opkørsel over fortov alt sammen for min regning.

Da teknisk forvaltning v/Hr.arkitekt P.Neve har lovet at se på sagen og fremsende en udtalelse,vil jeg anmode Dem om samtidig med at De anmoder om dette skriftligt også sender en fotokopi af ovenstående skrivelse.

Hvad angår afskallende maling,bedes man læse hele skrivelsernaf d.24-7-68,da det var en gæststatus fra min side at male allerede,da det jo vitterligt er grundejerens vedligeholdelse af tagrender m.m.dor er skyld i afskalninggen.

Angående omkostninggerne er jeg villig til at erlægge dipositum,hvis Deres kollega tvivler på min likviditet.

Med venlig hilsen,

Oven Gram,
malerm.

ADVOKATERNE
B. SVARRE NIELSEN ERIK ANDERSEN
LANDSRETSSAGFØRER ADVOKAT

ALGADE 33 - 4000 ROSKILDE

KONTORTID 9-16, LØRDAG LUKKET

TELEFON (03) 935 07 32

POSTGIROKORT NO 5 15 08

BRINGES.

Hr. landsretssagfører C.J. Jennings,
Algade 5,
4000 Roskilde.

DATO: 20. november 1968

J. NR.: 2982-61 SN/GC

FOTOKOPI

C. J. JENNING
S. SKOVGAARD JENSEN
LANDSRETS AGFØRERE
ROSKILDE

Vedr.: Malermester Grams jelemål i Bredgade.

Idet jeg henviser til vor aftale i fogedretten den 19. ds. i sagen frkn. Salomonsen og malermester Gram, og vor senere telefonsamtale, hvori jeg oplyste, at jeg hos arkitekt Neve teknisk forvaltning har fået fotokopi af bygningsreglementet og henviser til dettes kapitel 2, § 1.4. stk. 1-4, må jeg, efter at have forklaret arkitekt Neve sagen, fastslå, at kravet om at der skal være parkeringsplads i indkørslen til ejendommen ikke kan opretholdes således at Deres klient må fravige pladsen til et tidspunkt, som vi bliver enige om, og jeg vil mene, at det vil være rimeligt at han fraviger pladsen senest den 1. december d.å. idet jeg henholder mig til den aftale, vi mener der foreligger og Deres skrivelse af 24/7 d.å., hvori malermester Gram oplyser, at han havde til hensigt at male i efteråret 1968, da malingen er begyndt af skalle af, og da dette er tilfældet, og han ikke har foretaget malingen og således altså ikke går glip af nogen modydelse for et udført arbejde og materialetillæg, må jeg mene, at han må fravige parkeringspladsen allerede den 1. december, idet han jo forlængst er varslet angående fravigelse af pladsen.

Jeg beder Dem venligst bekræfte til mig, at sagen kan ordnes på denne måde, idet jeg ikke mener, at den kan bære yderligere omkostninger for nogen af parterne.

Mød venlig hilsen

Sådan gik det

Ja, sådan gik det: Ingeborg Ragna Salomonsen døde den 16. august 1988, Lilly Alvilda Elida Salomonsen døde den 18. august 1989, og efter de to søstre var der ikke nogen til at bo i huset Bredgade 16.

Huset blev sat til salg, og blev hurtig solgt til Gas- og Vandmester Olaf Nielsen, Roskilde. Som tidligere nævnt gik han i gang med en omfattende ombygning / renovering af det gamle hus, en ikke ringe, for ikke at sige meget stor opgave.

Byggetilladelsen bliver givet 09.11.1990. Den 24.07.92 giver Bygningsinspektoratet ibrugtagningstilladelsen. Inden da (19.03.92) er der givet tilladelse til indflytning i lejligheden på 1. sal.

Efterfølgende vises nogle tegninger, der vedrører byggeriet, men de udgør kun en brøkdel af tegninger og øvrig korrespondance mellem Roskilde Kommune og bygherren.

Nedenstående billede viser Bredgade 16 med sit nye udseende.

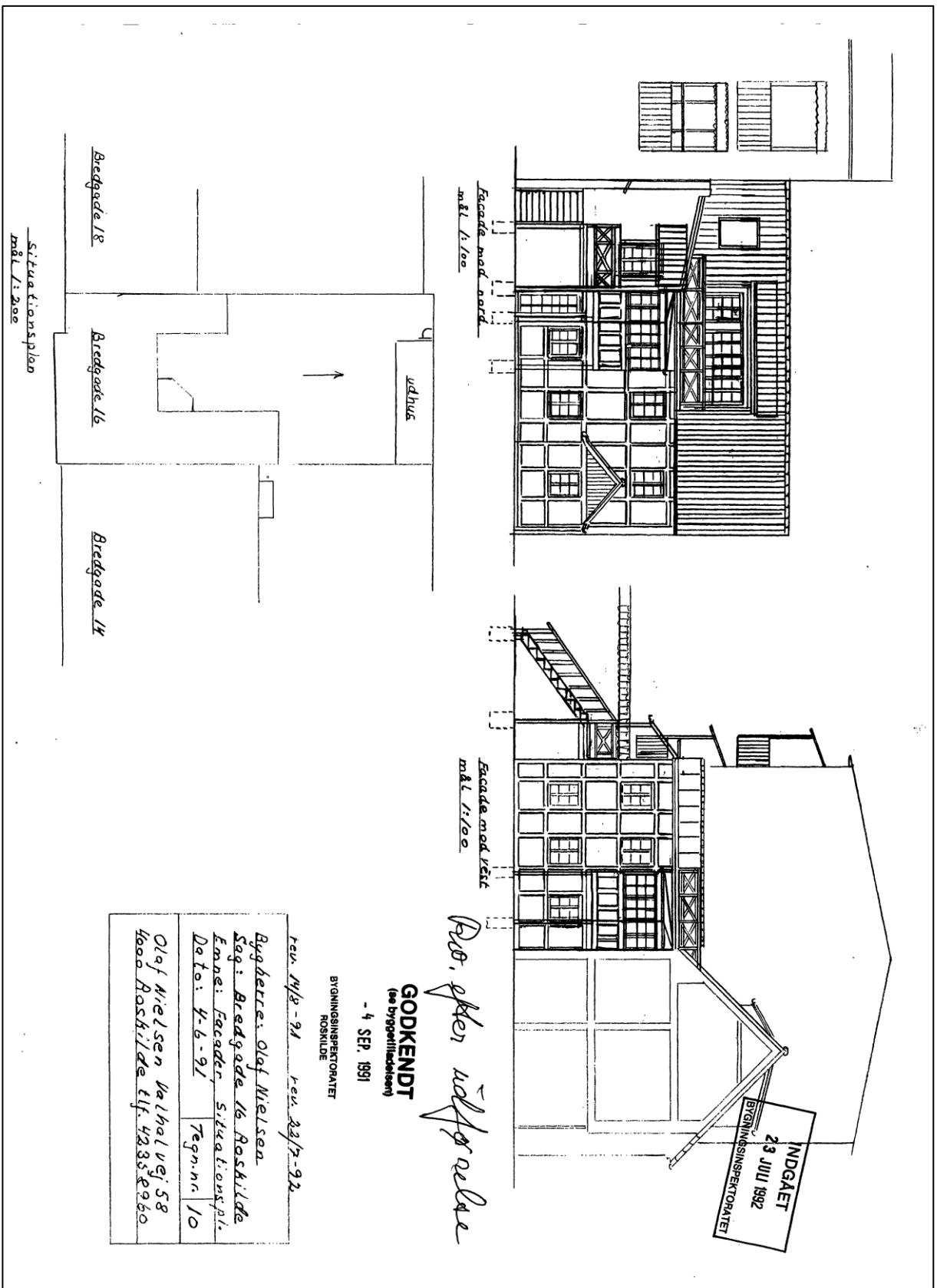

Bredgade 16, facaden ud mod Bredgade. Billeder fra juni 2016.

Huset som det ser ud i gadebilledet.

(fotograf: Sara Lone Cecillie Mørch)

Jacob Peter Salomonsen

Jacob Peter Salomonsen er den ene grundlæggende person i denne slægtshistorie, for det var ham, der i 1926/27 købte ejendommen Bredgade 16 sammen med Johanne Møller Salomonsen, født Jensen, mine oldeforældre.

Han blev født den 15. april 1869 i Alling Mark, Skanderborg Amt. Hans far hed Peder Salomonsen (1836-1915), træskomand og husmand, og hans mor Ane Birgithe Rasmussen (1842-1912); han var den ældste af 5 børn.

At hans far var træskomand var ikke noget særsyn på Skanderborgegnen på det tidspunkt. Jeg har set en folketælling, hvor der på 1 side med 10 familier var 10 fædre, der var træskomænd samt 2 unge, der var lærlinge.

Jacob Peter blev konfirmeret ”Paa 1S(øndag) eft(er) Paaske i Tulstrup Kirke” i 1883. Som det var sædvane, så blev alle konfirmanderne overhørt; Jacob Peters kundskaber var til mg-, hans opførsel var til mg, begge dele som det, de andre konfirmander fik.

Herefter mangler jeg oplysninger om Jacob Peter frem til 1887; her bliver han nemlig indført i Lægdsrullen, tilgangslisten, som boende i København hos broderen Rasmus Salomonsen i Baggesensgade 37. Som vedtegning i Lægdsrullen står der noteret i 1892, at han er 64” høj (167 cm) og uvist af hvilken grund, en eller anden legemlig skavank, har han fået ”udpas” (uduelighedspas), så han gennemfører ikke nogen militærtjeneste. Han flytter fra København til Esbjerg i 1893 til Danmarksgade 37. Hans arbejdsgiver er Træskomager Madsen. Han var også på et tidspunkt logerende hos Søren Andersen i Sverigesgade 20, Esbjerg. Disse oplysninger er fra oktober 1899.

Johanne Møller Jensen, gift Salomonsen

Johanne Møller Jensen er også en grundlæggende person i slægtshistorien. Hun blev født den 9. oktober 1868 i Nørre Felding, Ringkøbing Amt. Hendes forældre var husmand Jens Peder Pedersen (1831-1911) og Karen Marie Blæsbjerg (1834-1917). Hun var én af en flok søskende på 3-4 stykker, alt efter hvilken folketælling man ser på. Hun bliver konfirmeret i oktober 1882 i Nr. Felding Kirke. Hendes kundskaber rækker ikke længere end til g+, opførslen til mg, helt på linie med de andre konfirmander. Ligesom så mange andre unge er hun ved konfirmationen ude at tjene, hun tjener på Storegårdsmark. Om hun fortsat er ude at tjene i tiden efter konfirmationen ved jeg ikke. Jeg ved ikke meget om hende i tiden fra hendes konfirmation og frem til deres bryllup. Hun bor i en periode i Holstebro. Måske er hun tjenestepige? Hun flytter derfra og til Esbjerg i 1893. Jeg har ikke kunnet finde noget om hende, førend hun bliver gift.

Johanne og Jacob Peter bliver gift den 17. november 1899 i Nr. Felding Kirke, i bruden Johannes fødesogn, sådan som det er sædvane. I kirkebogen står der, at Jacob Peter på det tidspunkt bor i Esbjerg og Johanne er født i Hovedhuus, Nr. Felding. Ved folketællingen 1901 står de ikke opført som boende på Danmarksgade 37, så de har måske boet et andet sted inden, selvom det vist var her Jacob Peter boede, da han kom fra København.

I 1901 kommer der et barn; det er Jensine Marie, født den 23. juni 1901 i København på den Kgl. Fødselsstiftelse, hvor hun også er døbt. Hun er adoptivbarn, moderen hedder Maren Jensen, 37 år gammel, faderen er Gartner Andreas Nielsen. Hvordan relationen er mellem adoptivforældrene og Maren er ikke godt at vide. I hvert fald giver både Maren og pigens far deres tilladelse til adoptionen. Og træskomand J.P. Salomonsen får den residerende kapellans anbefaling med på vejen.

16 10/1901.

Efter mit personlige Kendskab til Træskomand
J. P. Salomonsen af Esbjerg kan jeg hermed bevidne,
at han er i Stand til at give det ansøgte Barn
en anstændig og god Opdragelse, saavel i moralsk
som akademisk Henseende.

Esbjerg d. 14 Oktober 1901.

Edvard Melbye.
resid. Kapellan.

Y M Madsen

Q 283
01

Det næste barn er Eva Birgitte Petrea Valborg (min mormor), født den 14. oktober 1904 i Esbjerg, Vor Frelsers Sogn.

Familien bor Danmarksgade 37. Jacob Peter er træskomand.

I 1906 bliver Lilly Alvilda Elida Salomonsen født, den 12. marts, og ligeledes døbt i Vor Frelsers Sogn. Jacob Peter er nu bundskærer. Der er 2 faddere ved barnedåben, som rent slægtsforskningsmæssigt er lidt interessante. Det er broderen træskoarbejder Rasmus Salomonsen og hustru, Glostrup.

Familien flytter fra Esbjerg til Køge i juni 1906. Pigen Lilly er ikke ret gammel ved flytningen, og vist også en lille pjevs i det hele taget; som voksen

fortæller hun, at naboerne i Danmarksgade ikke syntes, at det var ulejligheden værd at tage hende med til Køge, hvilket hun ikke havde det så let med at tænke på, forståeligt nok.

I Køge bliver sønnen Leo Bruno født den 17. april 1907 og døbt i Sankt Nikolaj i Køge. Igen er træskoarbejder Rasmus Salomonsen og hustru fra Glostrup faddere. Jacob Peter er nu formand, mon han er flyttet efter denne stilling? Bopælen er Nørregade 73 i Køge.

Næste - og sidste - barn er Ingeborg Ragna, født den 3. oktober 1909 og døbt i Sankt Nikolaj. Faddere er denne gang formand på Trævarefabrikken Salomon Nielsen og hustru Anna, Køge; Jacob Peter er stadig formand. Familien bor Niels Juelsgade 9 i Køge.

Det er sandelig ikke let at følge denne familie, næste sted er "Rosenbæksgaard", Svansbjerg ved Herfølge. Jacob Peter er formand på Køge Trævarefabrik. I skemaet for Folketællingen bliver man spurgt, hvor lang tids transport, der er til arbejde, og han har 15 minutter. Man skal skrive C for cykel, S for spovogn og J for jernbane el. lign., Jacob Peters transportmiddel er cykel.

Så flytter familien igen, denne gang til Trekronervej i Roskilde; i Folketællingen (1916) står Jacob Peter som skomager og træskomager, og Johanne står lige så flot som den, der udøver "husmodergerning i vort hjem". I dette skema står han som Træsko & Skomager på Roskilde Trævarefabrik. Hans indtægt er 1293 Kroner, hans formue = 0 Kroner, Paalignet skat for Aaret 1916-17 er til Staten 0,75 Kr., til Kommunen 19,60 Kr.

Her bor de lige til ca. 1921; så kan familien ses i Folketællingen 1921 som boende i Bredgade 24.

Den 5. november 1924 og 1925 bor de i Algade 4, Jacob Peter er nu tilskærer. Så tilbage til Bredgade, denne gang til nummer 16, som Johanne Salomonsen og tilskærer Jacob Peter Salomonsen har købt i marts 1927. Han arbejder på det tidspunkt på FDB's garveri.

Desværre dør Jacob Peter den 28. februar 1928 på Menighedssygehuset af Mors repentina sine nota causa (pludselig død uden kendt årsag) - paresis cordis (hjertelammelse). Han bliver begravet på Roskilde Ny Kirkegaard.

Heldigvis kan Johanne blive boende i huset; der kommer formentlig en indtægt fra lejemålene, og måske kan Lilly og Ragna bidrage med lidt.

Johanne Møller Salomonsen dør den 5. januar 1949, 80 år gammel, da jeg var lige knap 3 år gammel. Hun blev begravet på Roskilde Ny Kirkegård.

5 søskende: fra venstre Marie, Lilly, Bruno, Ragna og Eva, i gården i Bredgade 16

Billedet viser Johanne og Jacob Peter i 1925.

Jensine Marie Salomonsen

Som tidligere nævnt er Jensine Marie født den 23. juni 1901 i København på Den Kgl. Fødselsstiftelse, og hun kom til Johanne og Jacob Peter som adoptivbarn ganske kort tid efter sin fødsel. Sammen med familien, hvor hun er det ældste barn, bor hun i Esbjerg; de flytter alle til Køge og herfra først til Svansbjerg ved Herfølge og derefter til Roskilde. Ved Folketællingen 1916 er hun 14 år, og hun bliver formentlig konfirmeret omkring ved dette tidspunkt - jeg kan bare ikke finde kirken, hvor det sker. I selv samme Folketælling står der om Jensine Marie at hun er elev i Smørforsyningen, Skomagergade 15 hos Grosserer Schipler. Omkring 1921 bor Marie sammen med familien i Bredgade 24, og hun arbejder nu på Postkontoret.

Ved niecen Ingers dåb i september 1924 er Marie fadder, og hun bor da i Viborg.

Folketællingen fra 5. november 1929 fortæller, at hun ikke bor i Bredgade 16 hele tiden, men at hun har fast bopæl på Husholdningsskolen i Viborg, hvor hun er konstitueret forstanderinde!

Denne oplysning fik nogle tanker i gang hos mig. For mig var moster Mie, som min mor og jeg kaldte hende, en lidt fjern person, som kom på besøg i Roskilde til højtiderne. Og som jeg sendte breve til, på adressen "Optagelseshjemmet" i Viby J. Det var dér hun boede og arbejdede, og hvor Lilly, Ragna, min mor og jeg besøgte hende i sommeren 1957; der var store områder med køkkenhave, og så var der store rum, hvor pigerne sad med håndarbejde. Jeg fik en højtelsket, strikket bamse derfra.

Men hvad der egentlig var med de piger, blev der ikke talt så meget om, andet end at de en gang imellem åbenbart fik nok af at være "pæne piger" og stak af ind til Århus!

I Dansk Kvindebiografisk leksikon er der en artikel om det, der var baggrunden for Maries arbejde indenfor kvindehjælp og børneforsorg (ses her i uddrag):

Ellen Rafn Schepelern (es) (1876 - 1937)

1876-1937, filantrop. *13.2.1876 i Porsgrund, Norge, †28.10.1937 i Viborg.

..... Året efter tog ES de første skridt til det, der senere skulle blive kendt som Kvindehjælpen (KH), og som med årene udviklede sig til et stortilet foretagende med mange institutioner.

I 1906 blev den offentlige prostitution afskaffet, og et stort antal prostituerede var dermed uden hjem og arbejde. Sammen med en ældre diakonisse, der kendte byens dunkle sider gennem flere års sygeplejegering, begyndte ES at tage på gade- og beværtningsmission. Hun talte med de unge prostituerede, uddelte bøger og andet og fik efterhånden tilknyttet flere medhjælpere. De første 300 kr., som der var behov for, tog hun fra sit eget husholdningsregnskab. En bestyrelse for KH blev 1906 nedsat med ES som formand. Foruden den toneangivende kbh.ske filantrop ♦Thora Esche bestod bestyrelsen af præster, deriblandt ægtefællen, og gode, troende kvinder fra borgerskabet. Det var og vedblev at være et stort arbejde at skaffe midler. I starten havde KH lejet sig ind forskellige steder og indrettet arbejds- og opholdsstuer. ES ønskede at skaffe kvinderne ud på arbejdspladserne, men dårlige erfaringer medførte, at projektet blev ændret til beskyttede arbejdspladser for syning, vask og vævning. Efterhånden opstod behovet for, at kvinderne kunne få et sted at bo. 1909 udsendte ES derfor en opfordring til danske præstekoner om at samle midler ind. For pengene købte KH i 1910 en ejendom i Banegårdsgade, og allerede året efter måtte man leje yderligere en ejendom for at modsvare presset. Tillige lejede foreningen sig ind i stuehuset til Åbygård i Åbyhøj og 1912 i Villa Skovlund i Viby. 1912 fik KH tilladelse til en landsindsamling, som gav 50.000 kr. Århus kommune stillede en grund til rådighed, og der byggede KH Katrinebjerg, et optagelseshjem for 40 unge piger, der blev indviet 1914. Sigtet var at forebygge ud fra en viden om, hvor trænge kår store piger kunne have i dårlige hjem: "De kan opleve, at der bliver kastet med økse efter dem, eller det der er værre." I 1915 oprettedes Breidablik Optagelseshjem i Skåde for 25 af de yngste piger. Man lejede tillige 22 tønder land, så pigerne kunne deltage i havearbejdet.

.....I 1921 købte KH Sichar i Viby af Diakonissestiftelsen, og herud flyttede man pigerne fra optagelseshjemmet i Elev. Ejendommen i Elev blev i stedet indrettet til mødre- og spædbørnshjem for "førstegangs forførte" samt redningshjem for prostituerede. ES havde allerede længe indset det skadelige i, at kvinder ikke kunne være sammen med deres spædbørn. Hermed blev grunden lagt til, at foreningen tog børneforsorg op som et nyt område.

I alle de hjem, ES oprettede, havde huslig uddannelse en central plads. Tanken var, at kvinder først og fremmest skulle oplæres til at blive mødre, hustruer og husmødre. **1929 blev Viborg Husholdningsskole indviet.** ES var selv flyttet til Viborg 1923 i forbindelse med ægtefællens udnævnelse til stiftsprovst. Skolen fik en del vanskeligheder og måtte lukke et par år i 1930'erne, hvor den økonomiske krise var begyndt at slå igennem. Ud over at skaffe midler og bygninger var ES involveret i arbejdet med at ansætte medarbejdere. De skulle være af den rette støbning, personligt frelste og forstå, at ES ikke tolererede brugen af tvangsmidler på sine hjem: "Livet i Hjemmene maa forme sig frit som i et virkeligt Hjem ... Tugt avler Trods." Gang på gang påpegede hun over for værgerådene, der var blevet oprettet 1905, at jo før børn kom under ordnede forhold, des større var chancen for at redde dem. Undertiden påtog ES personlige sekretær sig forstanderposten på et hjem, når en ændring var påkrævet, det gjaldt bl.a. ♦Edel Liisberg og **Marie Salomonsen**.

ES var en stærk grundsten i KH, der 1950 skiftede navn til Jysk Børneforsorg. Selvom tiden har overhalet ESs tro på det betimelige i, at alle kvinder har behov for huslig uddannelse, arbejder foreningen stadig med familien som fundament og ud fra forestillingen om det enkelte menneskes selvforvaltning. ES modtog 1922 Fortjenstmedaljen i guld.

Jysk børneforsorg 1906-1981, 1981. Børnesagens Tidende 20/1937.

Annelise Søndengaard

Fra **Jysk Børneforsorg**, årsskrift 1995, skrevet af Pastor Jens Nørgaard, formand for **Jysk Børneforsorg/Fredehjem**

I 1963... blev jeg fuldgældigt medlem af bestyrelsen, idet Halds bror var trådt ud.. I bestyrelsen sad endnu et af fru Schepelerns børn, fru Rørdam... Det var samme år, at unge fra Vitskøl Kloster byggede forstanderboligen til Elev børnehjem.... **I 1964 blev jeg næstformand på Schepelernhus, hvor den dygtige og meget talende frk. Salomonsen var forstander..**

.....Paul Rasmussen og Jens Hyldahl vælges til bestyrelsen, **frk. Salomonsen går af som leder (1967?)**, Laura Rørdams urne nedsættes på Viborg kirkegård, og vi overvejede i kort tid, at flytte Breidablik til Viborg i husmoderskolens lokaler.....

Meget spændende at læse om Moster Mie som fagperson, at lære hende at kende fra en helt anden vinkel.

Da Marie holdt op som forstander på Schepelernhus, gik hun på pension og flyttede til Løgumkloster, hvor hun følte sig knyttet til Refugiet. Hun døde i Løgumkloster den 12. september 1981.

Eva Birgitte Petrea Valborg Salomonsen, gift Løvholm

Eva blev født i Esbjerg den 14. oktober 1904; sammen med familien flyttede hun først til Køge, så til Svansbjerg, derfra til Roskilde til Trekronervej og så til Bredgade 24 hvor de boede, da hun blev konfirmeret i Roskilde Domkirke i oktober 1918. Det er hende på billedet.

Der står som bemærkning ved konfirmationen, at hun gik på Borgerskolen.

I Folketællingen af 1921 står der, at hun arbejder i Roskilde Landbobank, hvilket bestemt er interessant, for der arbejdede også en vis bankassistent Hans Bendix Løvholm (født den 18. juni 1899); og de blev gift den 1. november 1923 i Roskilde Domkirke.

De bor først i Algade 4; her får de deres førstefødte, Inger, født den 3. august 1924; så flytter de til Ringstedvej 14, hvor også Jens Peter Jørgen Løvholm, Hans's bror, bor med sin kone Erna og deres førstefødte Folmer.

Nu kan man så sige, at Eva ganske vist ikke nåede at bo i Bredgade 16. Der var dog alligevel en væsentlig tilknytning til stedet.

Det hed sig nemlig, at hendes mor, Johanne, forventede mindst 1 dagligt besøg af hende, så det var vist meget heldigt, at Eva ikke kom til at bo for langt væk fra Bredgade.

Lillebror Jørgen blev født den 7. august 1933; faddere ved dåben var frøken Ragna Salomonsen og dameskrædderinde frøken Lilly Salomonsen, Bredgade, og værkfører Bendix Løvholm, farfar, Allehelgensgade 31. Bopælen var da Borgediget 20, II.

Inger, min mor, blev konfirmeret den 2. oktober 1938; familien boede på det tidspunkt på Strandengen. Jørgen blev konfirmeret den 28. september 1947, og da boede familien i noget forholdsvis nybygget, nemlig Algade 53 (senere Algade 67, da der blev bygget mere nyt i gaden) helt ude ved Røde Port, lige overfor Garvergården.

Som barn kom jeg en del hos min mormor og morfar, fordi jeg blev passet her, når jeg var syg. Det, jeg blandt meget andet husker er, at morfar kom hjem og spiste frokost og hvilede sig, for så at gå tilbage til banken. Om onsdagen var det en særlig, let frokost han fik, for da skulle han i Logen om aftenen. Både min mormor og morfar var aktive i Odd Fellowlogen i Roskilde, morfar i Kong Rhoar og mormor i Rebeccalogen, Dr. Margrethe. Det var nu ikke nogen simpel sag både at repræsentere Roskilde Landbobank som kasserer og samtidig være logebroder. Den osteforretning, som lå lige overfor i Algade kunne ikke bruges, nej man måtte gå til den i Allehelgensgade, for her var indehaveren både kunde i banken og logebroder!

Min morfar, Hans Anders Bendix Løvholm, døde den 22. september 1960; begravelsen foregik fra Roskilde Domkirke. Det var et vældig stort følge, der først gjorde holdt foran Roskilde Landbobank og siden gik hele vejen gennem Algade og Kirkegårdsvej ud til Østre Kirkegård.

Min mormor, Eva Birgitte Petrea Valborg Løvholm, døde den 18. august 1979.

4 generationer: Oldemor Johanne, min mor Inger og min mormor Eva med mig, Lone, på armen. Billedet er taget i gården, Bredgade 16, omkring sommeren 1948.

Lilly Alvilda Elida Salomonsen

Lilly blev født i Esbjerg den 19. marts 1906. Hun blev hjemmedøbt; faddere var forældrene og træskoarbejder Rasmus Salomonsen og hustru fra Glostrup.

Kort tid efter flyttede familien til Køge, hvor Lilly blev fremstillet i St. Nikolaj Kirke den 23. juni 1907.

I Køge boede familien først i Nørregade 73; her kom lillebror Leo Bruno til i 1907. Herefter var adressen Niels Juelsgade 9, hvor det sidste barn, Ragna, blev født i 1909.

Men i hvert fald flyttede de fra Køge, til Svansbjerg ved Herfølge (Folketællingen 1911), videre til Roskilde, til Trekronervej (Folketællingen 1916). Og herfra til Bredgade 24 i Roskilde By.

Lilly gik på Borgerskolen, og hun blev konfirmeret i Roskilde Domkirke den 11. april 1920.

Ved Folketællingen november 1921 står hun opført som "datter"; ved de følgende folketællinger er hun "syerske", for så i 1929 at være dame-skrædderinde hos A.C. Illum i København. Herefter er hun igen "syerske". Hun var en meget grundig og omhyggelig syerske, det syede skulle være lige så pænt udført på vrangen som på retten. I stuen havde hun et stort bord, hvor hun skar til. Bordet var klodset op, så hun stod godt, mens hun klippede. Når der skulle komme gæster til middag, blev klodserne fra bordbenene taget væk, så var arbejdsbordet et spisebord.

Leo Bruno Salomonsen

Leo Bruno, barn nummer 4, blev født i Køge den 17. april 1907 og døbt i Sankt Nikolaj Kirke den 23. juni samme år. Forældrene: Formand Jacob Peter Salomonsen og Hustru Johanne Møller Jensen, 38 Aar, Køge. Fadderne: Træskoarbejder Rasmus Salomonsen, Glostrup, og Hustru Maren Lauersen. Bopæl: Nørregade 73 i Køge.

Bruno bliver konfirmeret i Roskilde Domkirke den 20. marts 1921; han går på det tidspunkt i Mellemskolen. Det ser ud til, at han afslutter sin skolegang i 1921 med III. Mellemskoleklasse.

Hvad angår Bruno's søstre og deres skolegang, så står der som nævnt i kirkebogen ved Lilly og Evas konfirmation, at de går på Borgerskolen, og det

må formodes, at det samme gjaldt for Marie og Ragna. Men om jeg har kunnet finde noget om det i skoleprotokollerne! Til gengæld fandt jeg noget andet interessant, nemlig at den kommunale Mellem- og Realskole holdt lukket fra den 14/10-18 - 26/10-18 på grund af den spanske syge. Den spanske syge hærgede voldsomt i årene 1917-1919; Holbæk, ikke så langt væk, var særlig hårdt ramt.

Ved Folketællingen 1924-25 er han anført som handelslærling; og senere i 1929 er han ekspedient hos A.B. Beauvais i København.

Som det kan ses på fotografiet er han inde som soldat, fra april 1927 i 18 mdr.(?) I Lægdsrullen er han noteret som Landstorm (landeværn, ty.

Landsturm). Iflg. Gyldendals store Danske: "Den danske hærordning 1923-31 forudsatte dannelse af en landstorm bestående af værnepligtige, som ikke var nødvendige i hæren og søværnet, eller som endnu ikke havde aftjent værnepligt."

Bruno, ekspedient, bliver gift den 18. sept. 1932 i Kornerup Kirke med ugift frøken Elisabeth Hansine Olsen (1904-1983). Han bor Bredgade 16, hun bor Skovbovængets allé 2, også i Roskilde. Hun er datter af murermester Jens Peter Olsen og Karen Margrethe, født Frandsen.

Deres første barn, Anni, bliver født 3. juni 1933, Rigshospitalet, og døbt den 6. august i Søborg Kirke. De bor da Selma Lagerlöfs Allé 9, st., Gladsaxe.

Sønnen Poul bliver født 5. januar 1939 og døde 13. november 1944, kun 5 $\frac{3}{4}$ år gammel; han boede på Ebberødgård i Birkerød.

Anni blev konfirmeret den 5. oktober 1947; familien boede da Septembervej 81, Herlev, og Bruno var lagerekspedient.

Bruno døde meget tidligt, kun 45 år gammel, den 29. juli 1952, og blev begravet på Gladsaxe Kirkegård.

Elisabeth, hans kone, Tante Lis som hun hed for os, blev boende på Septembervej 81. Vi kom der til forskellige anledninger, og jeg syntes dengang, at der var vældig langt til Septembervej, når man som vi gjorde, kom inde fra midt i København. Og så var det under et besøg dér, min mor lærte mig at strikke. Tante Lis havde fødselsdag den 3. december, og det var bare koldt at tage hjem derfra, jeg kan huske stjernehimlen, for det var "selvfølgelig" altid helt stjerneklart.

Anni kom senere igen til at bo på Septembervej "i mormors hus" sammen med sin mand Ib og deres 2 børn Jesper og Morten.

Ingeborg Ragna Salomonsen

Ingeborg Ragna, det 5. barn, blev født i Køge den 3. oktober 1909, og døbt i Sankt Nikolaj Kirke. Der står i kirkebogen: Moderen bar. Faderen. Og faddere var Formand på Trævarefabrikken Salomon Nielsen, Køge, og Hustru Anna.

Ragna bliver konfirmeret i Roskilde Domkirke den 23. september 1923.

De muntre damer er fra venstre Marie, Eva, Ragna, Elisabeth (svigerinde?), Lilly og Inger, min mor.

Ved Folketællingen 1925 står Ragna som kassererske, desværre står der ikke noget om, hvor det er henne. Det står der til gengæld i kirkebogen ved nevøen Jørgens dåb, hvor hun og Lilly er fadder, for da er hun ekspeditrice i Haslev.

Søster Lilly kom på besøg hos hende, der hvor hun boede. Det var med besked hjemme fra mor Johanne om at se efter, at Ragna nu holdt orden i sine skuffer!

I 1940 bor hun igen i Roskilde, Bredgade 16. Folketællingen siger "Rejse-Inspektrice", adressen er p.t. Missionshotellet Holstebro.

Lilly og Ragna i Bredgade

Ved Johanne Salomonsens død bliver der den 15. juni 1949 udarbejdet et skifteudskrift som adkomst til ejendommen Bredgade 16 for fru Eva Løvholm, frk. Lilly Salomonsen, frøken Marie Salomonsen, Leo Bruno Salomonsen og frk. Ragna Salomonsen.

Ligeledes bliver der den 15. juni 1949 udarbejdet et skøde på ejendommen til frk. Lilly Salomonsen og frk. Ragna Salomonsen. Hvordan disse formaliteter bliver afviklet mellem de 5 søskende ved jeg ikke.

Lilly og Ragna bliver boende i huset Bredgade 16, Marie kommer hos dem fra Jylland, når der er anledning til det.

Lilly arbejder hjemme som syerske; det er mit indtryk, at hun havde pænt at lave. De var begge logesøstre ligesom deres søster Eva, og dette gav en stor kundekreds.

Ragna arbejder med bogholderi forskellige steder. Så vidt jeg husker var hun i et kaffefirma, men hvor det præcis var, kan jeg ikke sige. Senere blev hun ansat ved bogholderiet på Slagteriernes Forskningsinstitut, som etablerede sig på Sdr. Ringvej i 1953.

Det nærliggende Sct. Hans Hospital satte sit præg på folkelivet i Roskilde; der kom selvfølgelig også patienter derfra forbi i Bredgade. For Lilly og Ragna var disse mennesker en almindelig del af hverdagen; jeg oplevede aldrig, at de sagde noget dårligt om dem, der kom forbi, det blev konstateret, at nu var "hostemanden" der, og nu kom ham, der altid skulle opføre en lille "dans" på kloakdækslet ud for huset.

Lilly og Ragna i 1987 sammen med den nybagte student Maja Kathrine Mørch-Petersen, min datter.

Noget, der er helt fantastisk, er de store ændringer, som Lilly og Ragna foranledigede udført på deres hus. Jeg kom der, fra jeg var ganske lille, men det er da først nu, hvor jeg har samlet materiale sammen om huset, at det for alvor går op for mig, hvilke byggesager, de har haft gang i! De fulgte også ivrigt og på en positiv måde med i, hvad vi andre i familien foretog os i form af flytninger - skilsmisses - ændringer - forbedringer i vores boliger m.m.

Logeverdenen var en sag for sig. Den gav en stor bekendtskabskreds, medførte megen selskabelighed, og noget, som vi morede os over i familien, en stor grad af "given gaver" indenfor forskellige grupperinger. Men det betød også, fandt jeg ud af, da Lilly og Ragna blev syge, og Lilly var indlagt på Sygehuset, at der hele tiden var nogen, der besøgte dem og tog sig af dem.

Ingeborg Ragna Salomonsen døde den 16. august 1988, 79 år gammel, efter længere tids sygdom; i virkeligheden var hun nok mere syg og i længere tid, end hun gav til kende.

Lilly Alvilda Elida Salomonsen døde 18. august 1989, 83 år gammel, efter et længere sygeforløb, som begyndte med, at hun ville flytte en fortovsflise ude på gaden, så skraldemændene kunne komme til. Den var selvfølgelig for tung for hende, så hun fik den ned over foden og kom på sygehuset; som det ikke er udsædvanligt, stødte der komplikationer til. En yderligere komplikation, der var med til at svække hende, var også, at hendes niece Inger, min mor, døde meget pludselig den 1. maj 1989, kun 64 år gammel.

Efterskrift

I denne slægtshistorie har jeg ladet slægten begynde med Jacob Peter Salomonsen og kun kort nævnt hans forældre. Men slægten går - selvfølgelig - længere tilbage, den begynder i hvert fald i 1715 i Rye ved Skanderborg med MIN oldefar Jacob Peters tip-tipoldeforældre, Rasmus Salomonsen (død 1790) og Karen Knudsdatter (død 1771), og måske går den endnu længere tilbage i tiden. En spændende tanke.

Takket været denne lille slægtshistorie er det også gået op for mig, at på trods af at søstre Marie, Lilly og Ragna Salomonsen døde ugifte og barnløse, og selvom jeg ind imellem kan synes, at der ikke er så meget familie tilbage, så er slægtsgrenen alligevel lang og livskraftig med sidste skud på stammen født i juli 2015.